

Kaste ja kummius –hanke

Tehtyä ja tulevia tarpeita

Katri Vappula 8.5. 2019

YDINKYSYMYS: MITÄ TARVITAAN JOTTA NUORET VANHEMMAT HALUAVAT TUODA LAPSENSA KASTETTAVAKSI?

Pitkän ajan tavoita ja toiminta

Vahvistetaan jäsenten kristillistä identiteettiä

Kehitetään säännöllistä jäsenviestintää

Toiminta-alueet:

Kaste

Kummius

Kasvun polku

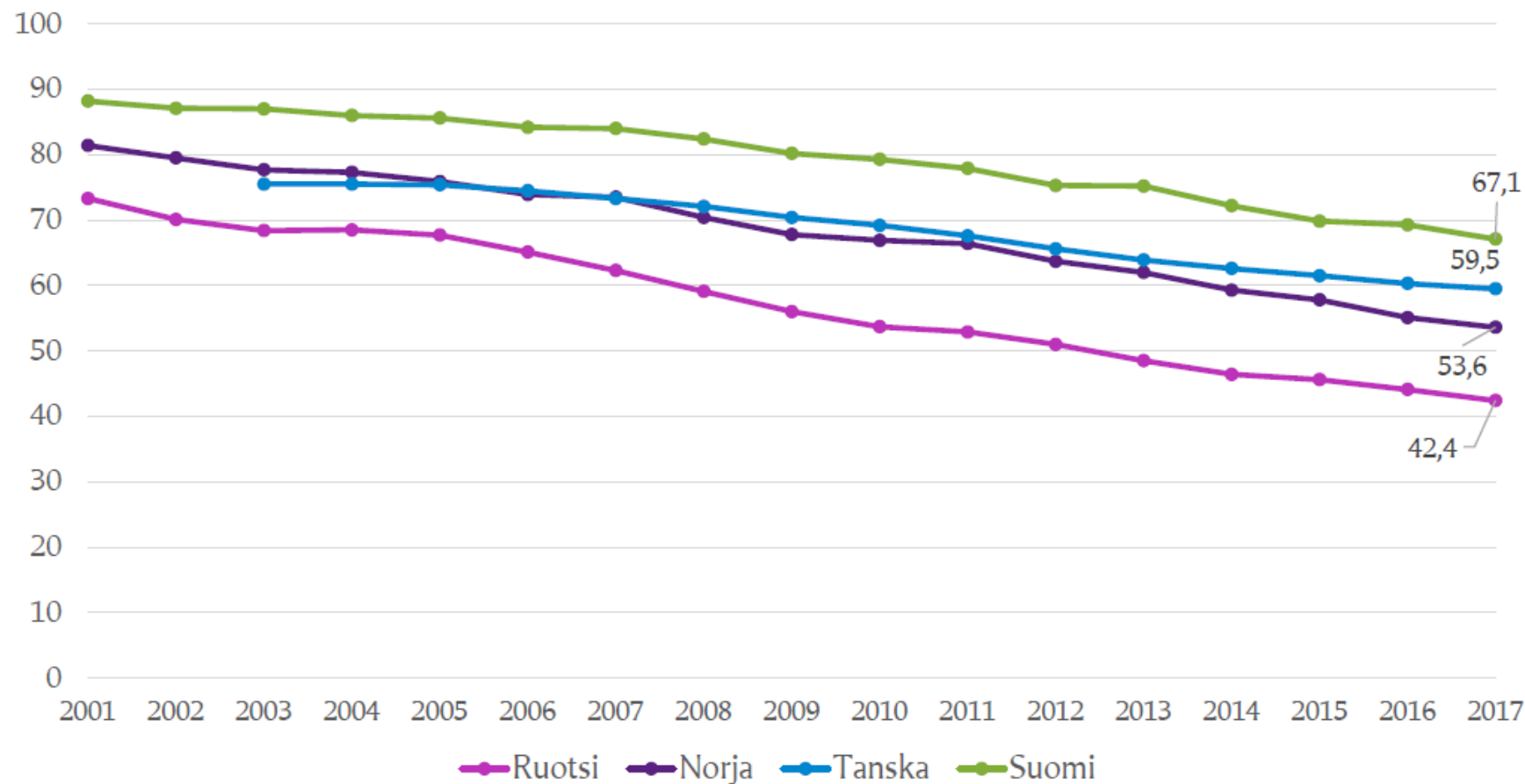
Pop up -toiminta

Kehitetään tapaa sanoittaa asiat

Lisätään tunne- ja elämysviestintää tavoittavissa kanavissa

Kehitetään helposti saavutettavia toimintamalleja

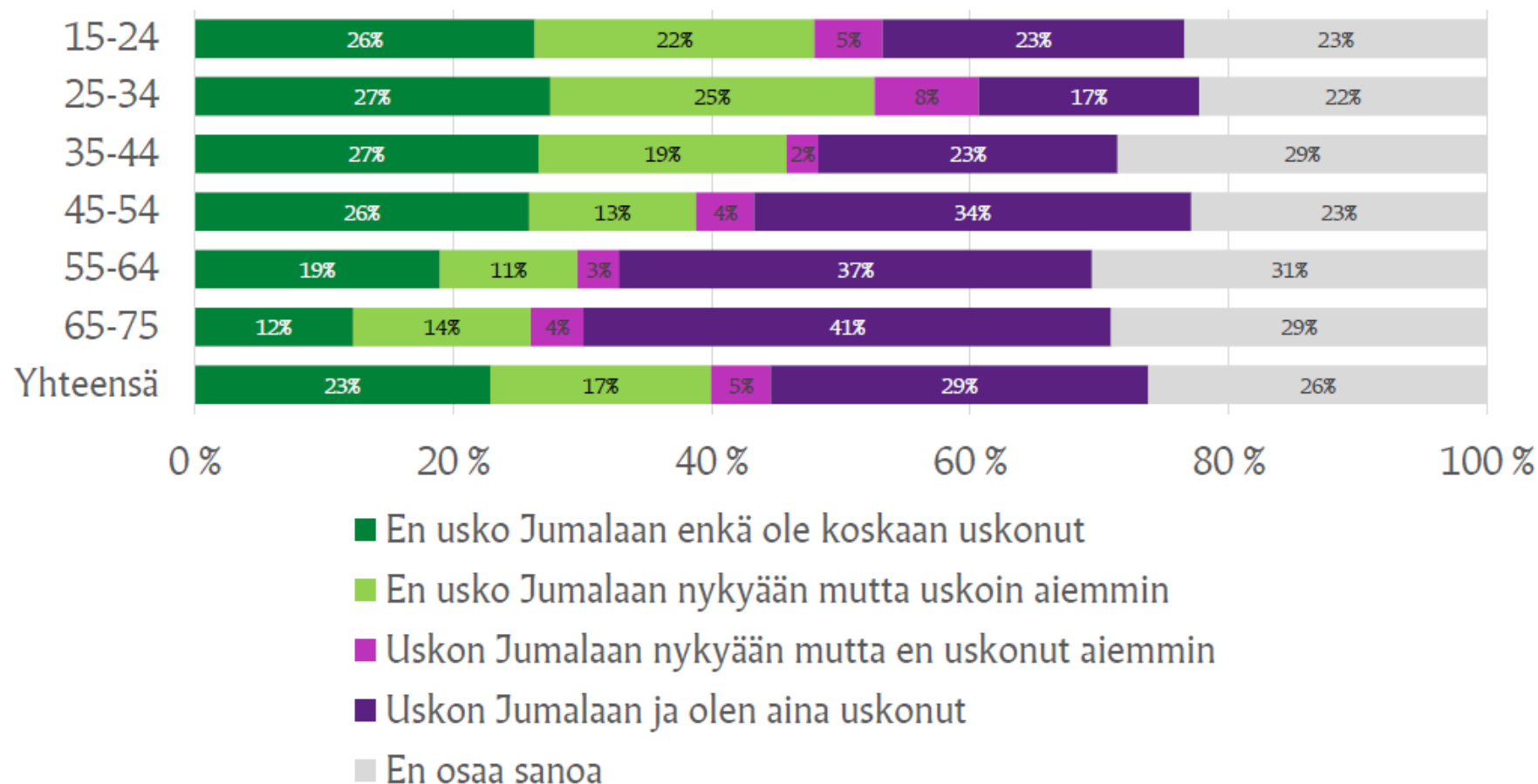
Kastettujen osuudet Pohjoismaissa 2000-luvulla (%)

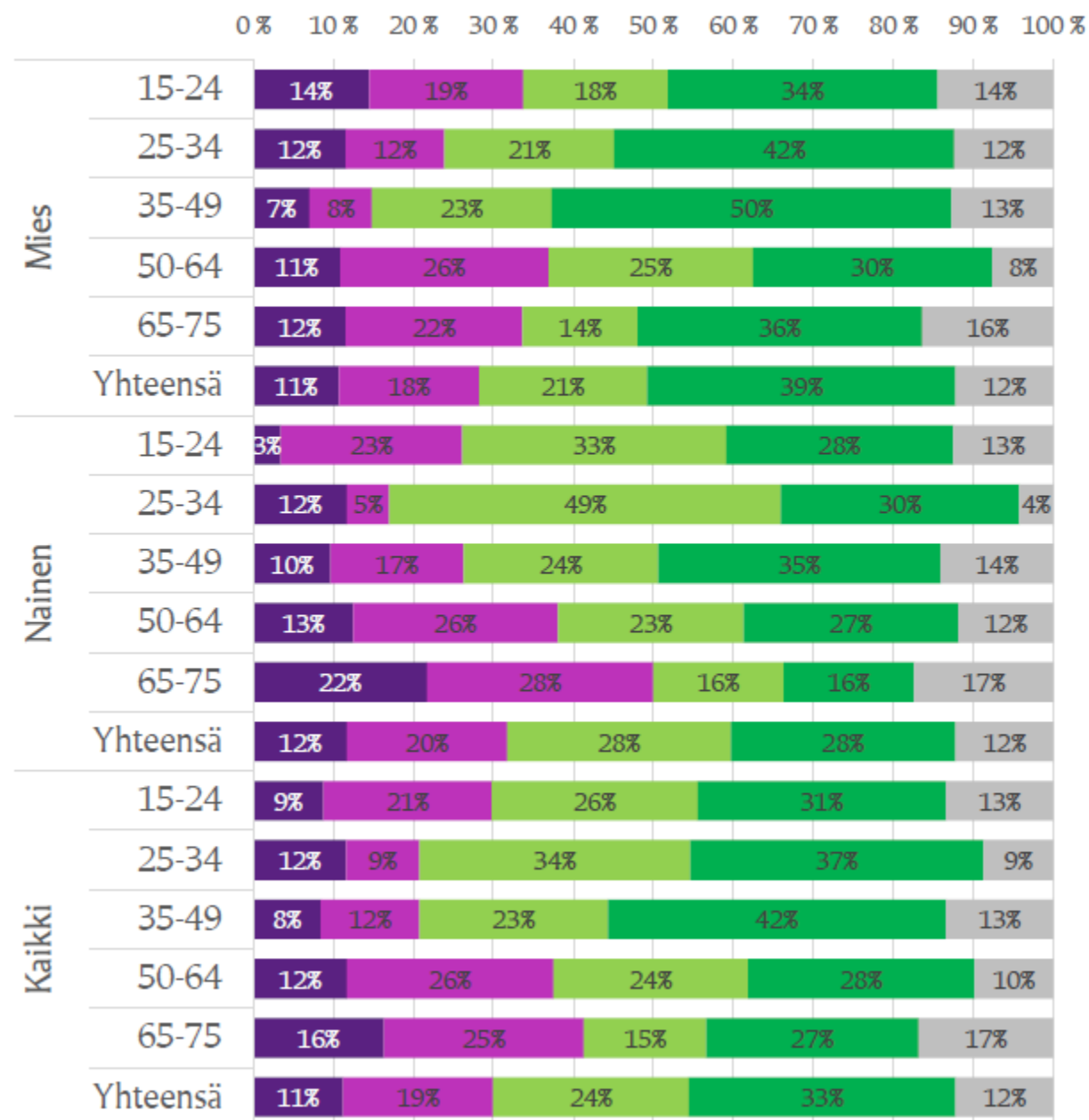

Uskonnollisuuden murros

Mikä parhaiten kuvaa omaa käsitystäsi Jumalan olemassaolosta?

Uskonnollisuus ja hengellisyys

- Noudatan uskontoani ja pidän itseäni hengellisenä ihmisenä, jota kiinnostavat pyhät ja yliluonnolliset asiat
- Noudatan uskontoani, mutta en pidä itseäni hengellisenä ihmisenä, jota kiinnostavat pyhät ja yliluonnolliset asiat
- En noudata uskontoa, mutta pidän itseäni hengellisenä ihmisenä, jota kiinnostavat pyhät ja yliluonnolliset asiat
- En noudata uskontoa enkä pidä itseäni hengellisenä ihmisenä, jota kiinnostavat pyhät ja yliluonnolliset asiat
- En osaa sanoa

VUONNA 2018 HANKKEEN PUITTEISSA KUULTIIN TYÖNTEKIJÖITÄ JA TARKENNETTIIN TYÖSTETTÄVIÄ PROSESSEJA

- ❖ 4 kuulemistilaisuutta eri kokoisille seurakunnille ja 10 esittelyä seurakuntien työkokouksissa
- ❖ 9 workshopia/seminaaria ja yksi webinaarin sekä työskentelyjä viidessä eri koulutusryhmässä
- ❖ Hankkeen blogissa on julkaistu 17 kirkon työntekijöiden blogikirjoitusta
- ❖ Facebook –ryhmään osallistuu vuonna 2018 480 kirkon työntekijää ja keskustelua on viikoittain (jäseniä oli 533 5.4.2019)
- ❖ Hankkeelle muodostettiin ohjausryhmää palveleva työrukkanen sekä viestintähankkeiden työrukkasia, jäsenviestinnän kehittämisen työrukkanen, teologia ja monikulttuurisuus kysymysten koordinaatioryhmä ja tutkimuksen koordinaatioryhmä. Hankkeen ohjausryhmä nimesi kummiuden brändäysryhmän ja kasvun polun työryhmän.

VIESTINTÄ: VUOSI 2018 OLI KIRKON SISÄISTÄ VIESTINTÄÄ

www.evl.fi/kastejakummius

Seminaarit ja webinaarit

Suljettu fb-ryhmä Kaste ja kummius
—hanke

Blogi
<https://kastejakummius.blogspot.fi>

Seurakuntavierailut

Kummiranneke

Haaveiden hedelmätarha: Kaste

MENEILLÄÄN OLEVAT PROSESSIT JA NIIDEN TAVOITTEET 2019

Tutkimus	jatkaa tutkimusyhteistyötä kasteen ja kummiuden merkityksen avaamiseksi sekä nuorten kaupunkilaisten aikuisten elämän, asenteiden ja toiveiden ymmärtämiseksi
Viestintä ja vaikuttaminen	kehittää kasteeseen ja kummiuteen liittyvää viestintää kirkossa muun muassa uuden kaste.fi sivuston, mediayhteistyön ja vaikuttajaviestinnän keinoin
Jäsenviestinnän kehittäminen	käynnistää kirkon jäsenviestinnän ja sitä tukevien kirjurin rajapintoja hyödyntävän järjestelmien kehittämisprojekti
Teologia ja monikulttuurisuus	edistää teologista keskustelua ja toimenpiteitä kasteen ja kummiuden merkityksen avaamiseksi nykyajan ihmisiä koskettavalla kielellä
Kummiuden tukeminen	edistää keskustelua ja toimenpiteitä kasteen ja kummiuden esteiden työstämiseksi kirkon ja yhteiskunnan muuttuneessa tilanteessa edistää kasteeseen ja kummiuteen liittyviä ns. matalankynnyksen malleja ja eri-ikäisten lasten ja nuorten kasteeseen liittyvää viestintää
Kasvun polku	koostaa ja kehittää kristillistä identiteettiä vahvistavaa ns. Kasvun polun –mallia eri-ikäisvaiheisiin kirkon kasvatuksessa

TUTKIMUS

Tutkimuksen koordinointiryhmä seuraa mm. näitä tutkimushankkeita. Koordinointiryhmää johtaa KTK:n Hanna Salomäki ja mukana on KKP:n Jarmo Kokkonen:

Kirkon tutkimuskeskus

- Kastekysely, julkaistiin 13.3.2019. Kyselyyn vastasi 1 029 alle kouluikäisen lapsen vanhempaa (Hanna Salomäki)
- Suomalaisten käsityksiä kasteesta ja kummiudesta, kirjoituspyyntöaineiston pohjautuva (yli 800 vastaajaa) (tutkija Maarit Hytönen)
- Pohjoismainen vertailu kaste/kummiuskyselyn pohjalta (kevät 2019) (Hanna Salomäki)

Diakonia-ammattikorkeakoulu

- Kaste ja kummius –teemaan linkittyvä tutkimus Kiko –rahoituksella on käynnistymässä. Tutkijat Diakissa Minna Valtonen, Helena Kauppila ja Esko Kähkönen
- Ajatuksena pitkäkestoinen hanke, jonka yksi teema kaste ja kummius

Seurakuntayhtymien tutkimukset/palvelumuotoilu

- Esim. Helsingin yhtymän Pienelle parasta –hankkeen kysely (julkaistaan 10.4.2019) ja Vantaan yhtymän useat palvelumuotoiluhankkeet

Milloin päätös kastamisesta tehdään?

Kastekysely 2019, (N=1029)

				
Ennen parisuhteen muodos- tamista	Tutustumis- aikana	Parisuhteen vakiinnuttua	Raskaus- aikana	Lapsen syntymän jälkeen
43 %	3 %	11 %	25 %	9 %

VIESTINTÄ JA VAIKUTTAMINEN 2019-2020

Uudet kastesivut avattiin
helmikuussa 2019

Pääkohderyhmä
ensimmäistä lastaan
odottavat
kaupunkilaiset, joille
pätös kastaa ei ole
selvä

Elämyksellisyys ja
vertaistarinat

Kieleltään
ymmärrettävä

Tietoa ja tunnetta

Kuvia ja videoita

VIESTINTÄ JA VAIKUTTAMINEN 2019-2020

Vauva.fi –yhteistyö

Vauvan ensimmäinen juhla -kasteliite lehden välissä helmikuussa ja vauva.fi –sivuilla.
Tilausmahdollisuus seurakunnilla. Painos 68 000 kpl 31.3.2019 mennessä

Artikkelisarja vauva.fi/kaste sivuille kasteesta ja kummiudesta vuoden 2019 aikana

SOMEVIDEOITA KEVÄÄLLÄ 2019

Kasteesta

Kaste - Kaunein lahja lapselle,
Kirkon Viestintä

Miksi ristiäiset? Isä, äiti, isoäiti
ja pappi kertovat
kokemuksistaan

Arkkihiippakunnan video: Miksi
on hyvä, että kastetaan?

Kummiudesta

Kummin kaa leikkipuistossa

Kummin kaa Seurasaarella

Kummin kaa Münchenissä

Kummin kanssa Minecraftissa

Kummin kaa Kuopiossa

Tulossa lisää

VIESTINTÄ JA VAIKUTTAMINEN 2019-2020: TEKEILLÄ/ SUUNNITTEILLA

Kummin kaa -nettisivujen uudistaminen

Vaikuttajakartoitus

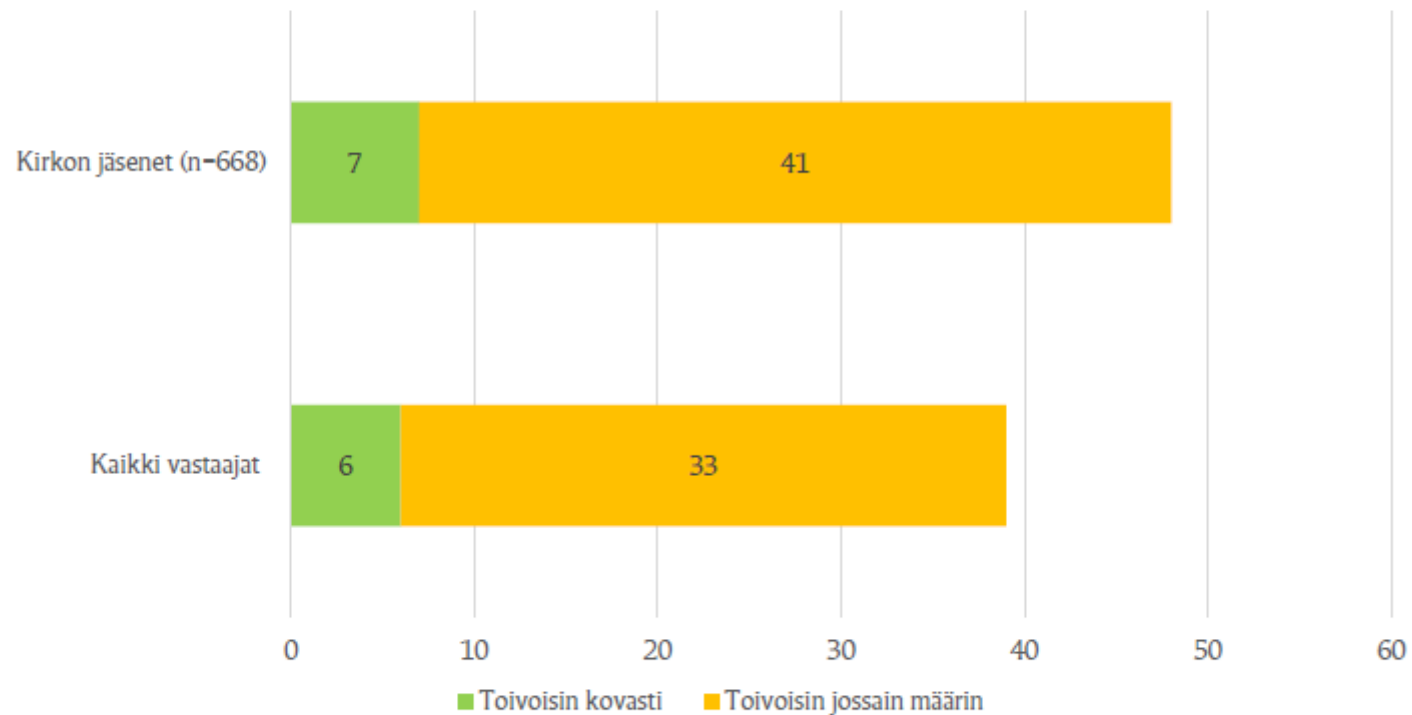
Mahdollinen vertaisvaikuttaja kampanja

Lapsen ja nuoren myöhempään kastamiseen liittyvää aineistoa

Viestintää suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä Kirkon Viestinnän ja seurakuntien kanssa. Eri viestintähankkeilla on erilliset työrukkaset. Näitä koordinoi KKP:n Henna Ahlfors.

Yhteydenottoa kirkosta toivotaan! †

(Toivotko kirkolta henk.koht.yhteydenottoa, esim. kirje tai tekstiviesti?)
Kastekysely 2019 (%)

JÄSENViestintä ja sen järjestelmien kehittäminen

Haaste ja tähänastinen kehittäminen

Miten tukea arjen kristillisyyttä ja kohdata ihmiset siellä missä he ovat: verkossa ja kotona? Jäsenille suunnatun sähköisen viestinnän ensimmäinen askel on kehittää järjestelmiä, jotta viestintä ylipäätään on mahdollista.

Hanke järjesti yhteistyössä Kirjurin ja tietohallintoyksikön kanssa kaksi sisällöltään identtistä kuulemistilaisuutta 28.8. ja 3.9. joihin osallistui 10 suurta/keskisuurta seurakuntaa. Kuulemisten perusteella nousee kaksi tarvetta:

1. saada kirjuriin koottua kirkon jäsenten sähköpostit ja puhelinnumerot sekä lupa käyttää ko. tietoja jäsenille suunnattuun viestintään ja yhteydenpitoon.

2. kehittää moduulimaisesti kirkkoon uutta Kirjurin yhteydessä olevaa ajanmukaista toiminnallista työtä laajasti tukevaa järjestelmää

Syksyn aikana on pohjustettu pilottihanketta mm. Vantaan yhtymän kanssa ja käyty neuvotteluja VRK:n kanssa. Vuonna 2019 on tavoitteena viedä asiaa erillisenä projektina eteenpäin.

Pilottihanke: kummiviestintä

Ensimmäisenä moduulina kehitämme kummeille suunnattua viestintää 1.1.-30.6.2019.

Konkreettisena tavoitteena kutsua mukana olevien seurakuntien alle 15 -vuotiaiden kummit viettämään aikaa kummilapsen kanssa kummipäivänä 2.6.2019.

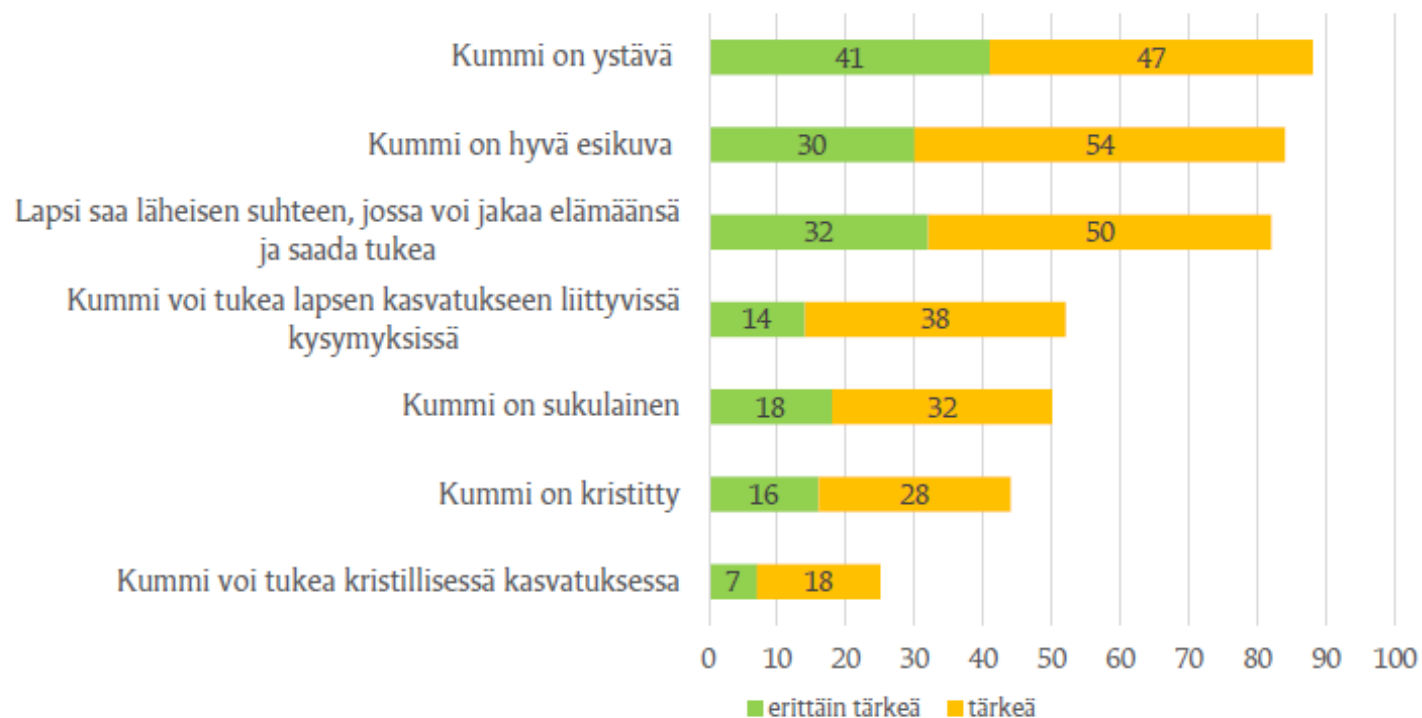
Pilottimoduulin osa-alueet ovat:

- kummien yhteystietojen saaminen/hankkiminen (puhelin ja sähköposti)
- Lupa käyttää yhteystietoja kirkon jäsenviestintään
- mihin tiedot kootaan ja mistä viestit lähetetään (sähköinen portaali /asiakkuushallintajärjestelmä)
- viestinnän sisällöt ja niiden kehittäminen

Kehittämistä tekevät Vantaan seurakuntien kanssa kirkkohallituksesta Kirkon kasvatus ja perheasiat, Kirjuri, Tietohallintoyksikkö ja Kirkon Viestintä

Kummien valintaan vaikuttavat tekijät

(Kastettujen vanhemmat, n=758) Kastekysely 2019 (%)

KUMMIUDEN TUKEMINEN

Hankkeella kummiuden brändäysryhmä. Kummiuden tukemisen projekteja koordinoi KKP:n Jari Pulkkinen

Kaksi tulokulmaa kummiuteen:

- ❖ Kummi kristillisen kasvatuksen tukena
- ❖ Kummius myös polkuna lähemmäksi kirkkoa

Kummin kaa -konseptin kehittäminen tukee kummisuhdetta (kumminkaa.fi –sivut). Suunnittelu ja toteutus yhdessä suurten seurakuntien kanssa

- ❖ Lue kummilapselle –videot
- ❖ Kummipelit
- ❖ kummipäivä 2.6.
- ❖ Kummiutta koko elämä videosarja –tulossa
- ❖ Kummiuden brändäyksen kartta
- ❖ kummikortit

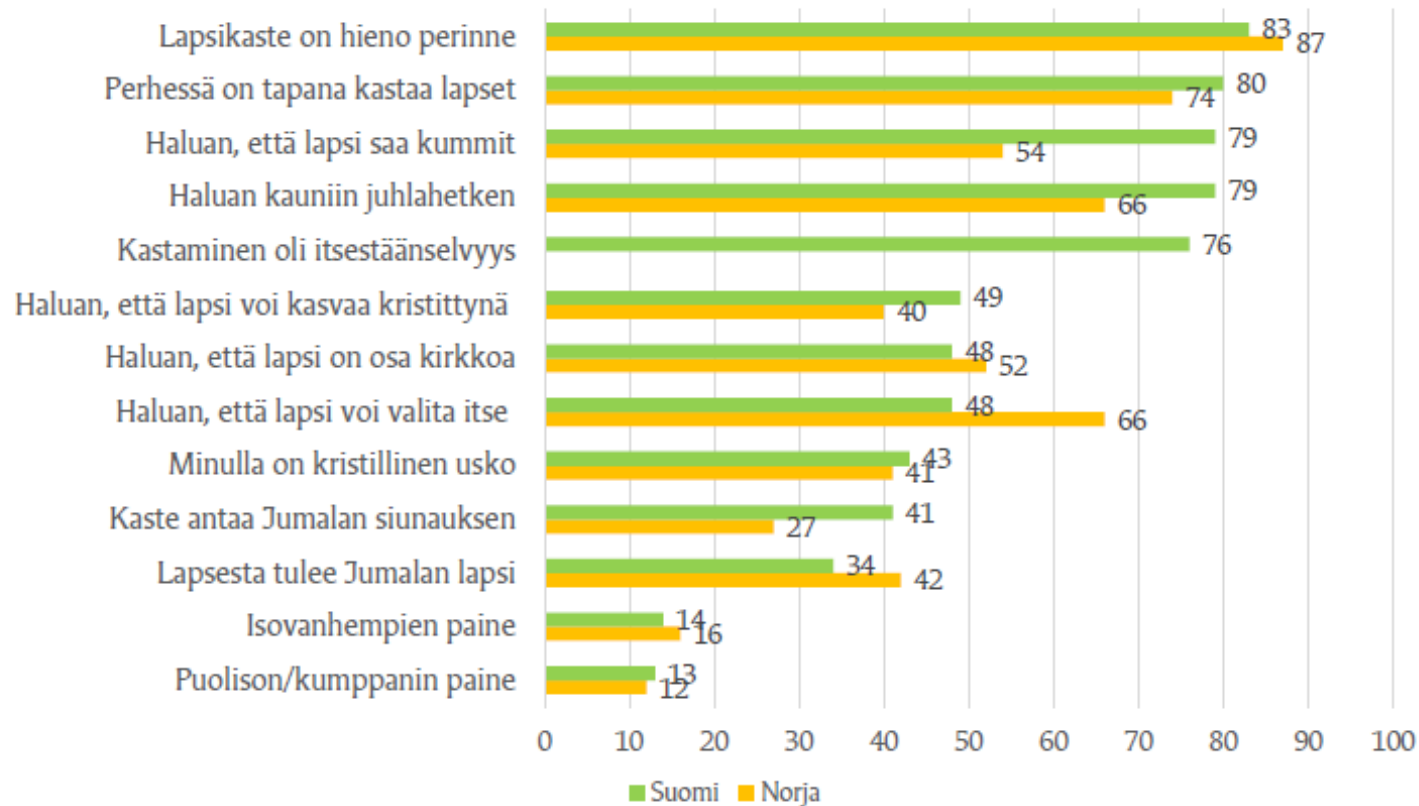
Valtakunnalliset sisällöt kummien tukeen paikallisilla mausteilla

Tukea kummiuteen myös jäsenviestinnän pilottihankkeen kautta

Syyt kastepäätökseen Suomessa ja Norjassa †

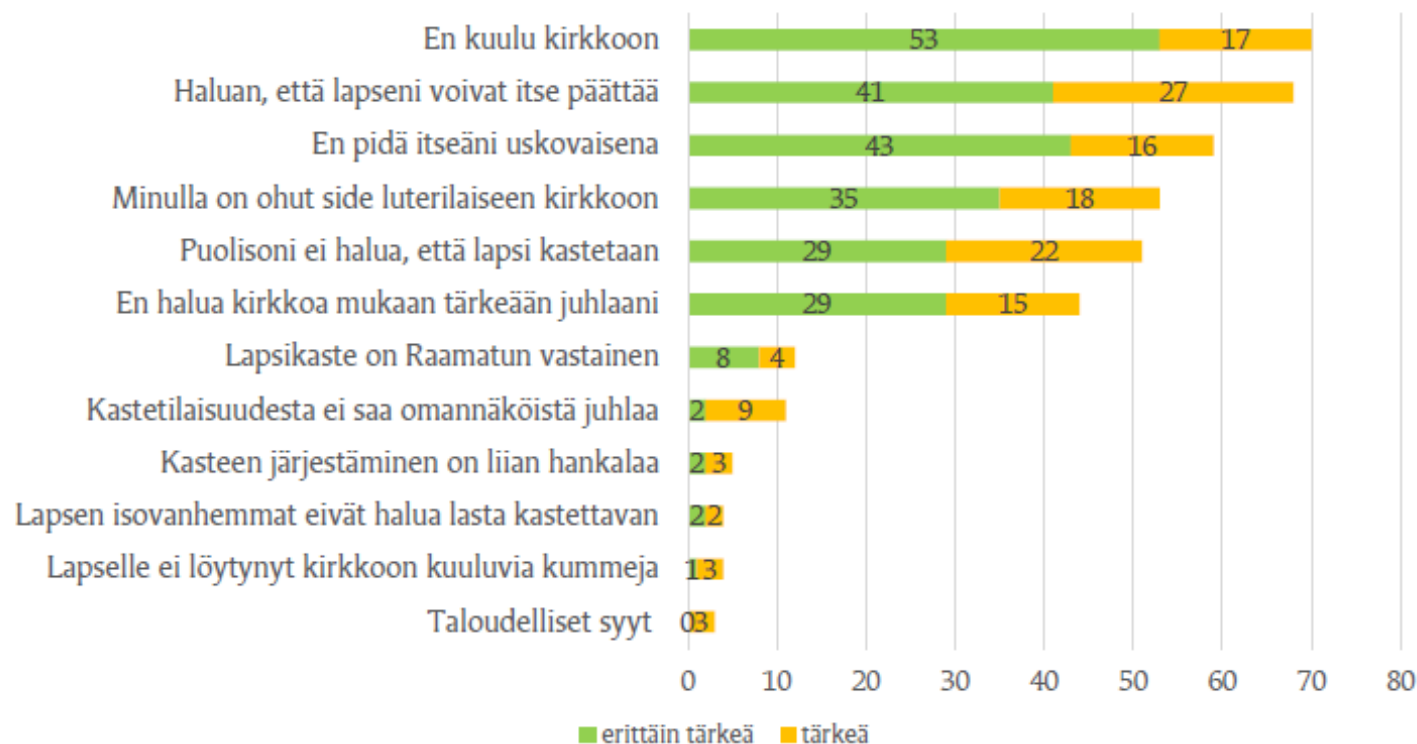
Perustelua erittäin tärkeänä tai tärkeänä pitävien osuus, %
Kastelysely 2019; Rafoss 2016.

Miksi lasta ei kastettu?

Kaikki kastamattomat, N=223. Kastekysely 2019 (%)

TEOLOGIA JA MONIKULTTUURISUUS

Teemaa koordinoiva ryhmä kirkkohallituksessa

Aiheeseen liittyen on järjestetty useita workshop -päiviä, joista osa on hankkeen järjestämiä ja osa yhteistyöverkoston. Esiin nousseita työstettäviä teemoja ovat olleet mm.

- kasteen vahvempi näkyväksi tekeminen seurakuntaelämässä esim. messussa
- kirkollisen kielen muokkaaminen ymmärrettäväksi ja symbolien käyttö
- kahden kummin löytäminen kaupungeissa -> yhden kummin poikkeus muuttumassa normaaliksi tilaksi
- kirkkoon kuulumattomien kummiksi pyydettyjen ihmisten kohtaaminen mission näkökulmasta
- kirkon jäsenten kastamattomat lapset ja esim. rukoushetki näihin tarpeisiin ja ”kastamattoman polku”
- kasteen ymmärtäminen lahjan lisäksi kutsuna palvella ja sen näkyminen seurakuntaelämässä
- monikulttuuriseen tilanteet
- osallisuuden ja omistajuuden tunteen lisääminen kasteen yhteydessä
- matalan kynnyksen mallit esim. kastepäivä,
- muun ikäisen kasteeseen liittyvät kysymykset (markkinointi, kaava ja käytänteet).

RINNAKKAISIA PROSESSEJA TEOLOGIA JA MONIKULTTUURISUUS TEEMOIHIN

Raportti: Missiologian osaaminen ja tuntemus kirkon työssä. Julkaistu 2018

Kirkollisten toimitusten rukousten kieli –työryhmä (KJY koordinoi)

Messun viestinnän kehittäminen – työryhmä (KJY koordinoi)

Digiraamattu 2020, Suomen Pipliaseura

Vapaaehtoistoiminnan kehittämishankkeen työryhmän raporttiin tulee tekstiä kasteeseen perustuvan yhteisen pappeuden ja virkapappeuden suhteesta

Uskontodialoginen dokumentin laativa työryhmä (KUO)

JEK kirkollisten toimitusten erityiskoulutus (2017-2018 koulutusryhmä)

Kirkon tulevaisuusmietintö 2018

Julkaisuhankkeet esim. Lasten keskus ja kirjapaja

KRISTITTYNÄ KASVAMINEN/ KASVUN POLKU

Kasvun polku -työryhmä vuosille 2019-2020.

Tavoitteena kuvata ja mallintaa kristittynä kasvamisen polun kehittämistä 0-22 tai 29 –vuotiaiden osalta seurakunnissa.

- Miten seurakunnat tällä hetkellä mahdollistavat kristillisen identiteetin vahvistumista? Millaiset ovat kasvun polun tavoitteet eri kehitysvaiheissa? Mitkä ovat valtakunnallisesti kattavasti toteutettuja ja tuettuja kasvun polun osia?
- Miten kasvun polkua tulisi kehittää ja vahvistaa, jotta se tukisi paremmin kristittynä kasvamisessa?
- Miten seurakuntalaiset voisivat olla aktiivisesti mukana luomassa ja toteuttamassa paikallista kasvun polkua?
- Millä tavoin kasvun polulla huomioidaan kastamattomat lapset, nuoret ja aikuiset?

Työstössä on valtakunnallinen ei-normatiivinen aineisto, joka luo suuntaviivoja, mutta jättää samalla tilaa paikallisille painotuksille ja toteutuksille

NORJASSA TROSOPPLÆRING ON TYÖVÄLINE SEURAKUNNILLE

Yhtenä peilinä toimii Norjan kirkon kasvatuksen polun malli, joka tarjoaa yhden näkökulman sisarkirkkojemme vastaukseen kristillisen identiteettiin vahvistavien toimintojen jäsennyksestä.

Norjassa kristillisestä kasvatuksesta vastaavat seurakunnat yhdessä kotien kanssa

Paikalliset tarpeet ja olosuhteet ovat kehittämisen perusta -> mallia peilataan luodessa paikallista suunnitelmaa

Kristillinen kasvatus on ymmärretty synonyymina kasteopetukselle

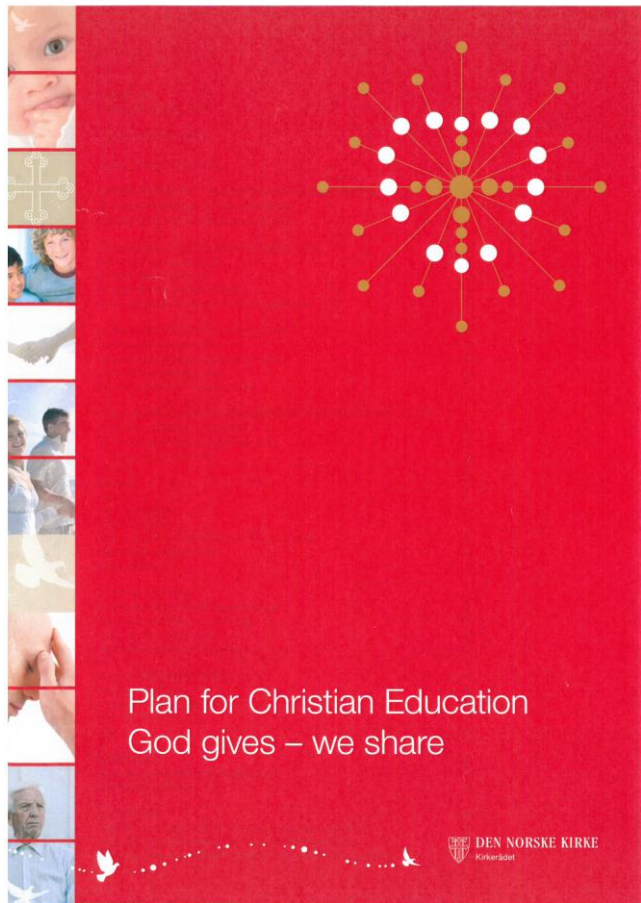
Systemaattinen ja kokonaisvaltainen sisällön ja rakenteen osalta

Osat muodostavat kokonaisuuden

315 tuntia

Kolme ikävaihetta:

- 0-5 v. (ennen koulua)
- 6-12 v. (alakoulu)
- 13-18 v. (yläkoulu ja sen jatko)

Hankkeen ohjausryhmä

Teemu Laajasalo, piispa, Helsingin hiippakunta, puheenjohtaja

Heli Heikkilä, varhaiskasvatuksen työalajohtaja, Heinolan seurakunta

Eeva-Kaisa Heikura, viestintäpäällikkö, Kirkon viestintä

Jarmo Kokkonen, vs. johtaja, Kirkon kasvatus ja perheasiat

Jussi Laine, vs. kehitysjohtaja, Tampereen seurakunnat

Stefan Myrskog, ledande sakkunnig, Kyrkans central för det svenska arbete

Sami Ojala, johtaja, Nuori kirkko ry

Niilo Pesonen, kirkkoherra, Tuiran seurakunta

Hanna Salomäki, johtaja, Kirkon tutkimuskeskus

Katri Vappula, johtava asiantuntija, Kirkon kasvatus ja perheasiat, sihteeri

Hankkeen työnyrkki

Henna Ahlfors, Kirkon kasvatus ja perheasiat

Maria Borg-Karlsson, Kyrkans central för det svenska arbete

Eeva-Kaisa Heikura/Tuulikki Terhemaa, Kirkon viestintä

Jarmo Kokkonen, Kirkon kasvatus ja perheasiat

Jari Pulkkinen, Kirkon kasvatus ja perheasiat

Katri Vappula, Kirkon kasvatus ja perheasiat